

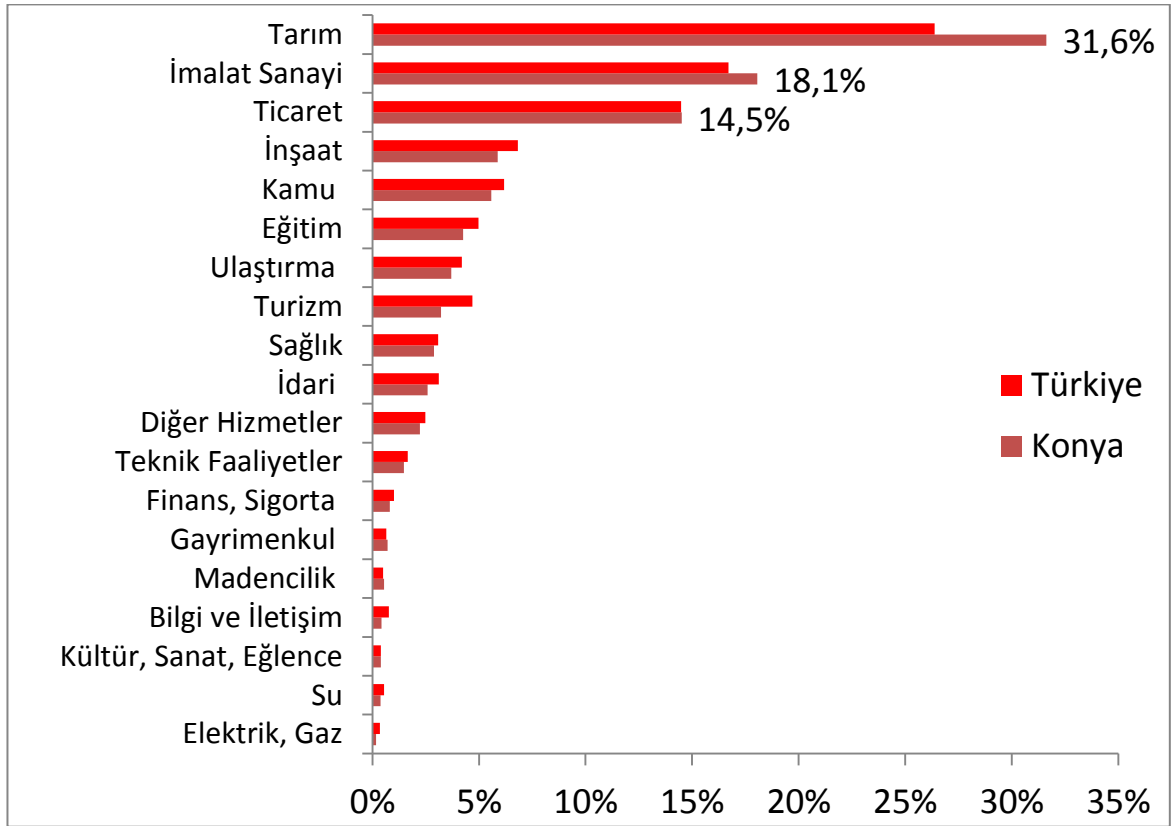
Bugün Konya, yükselen ekonomisi ve gelişmekte olan performansı ile ülkesi için önemli bir katma değer oluşturan sayılı merkezlerden birisidir. Gelişmekte olan ekonomisine paralel olarak birçok sektörde yeni iş sahaları oluşturmakta, işsizlik sorununun çözümüne ciddi katkılar sağlamaktadır.

Konya'daki istihdam durumunu ortaya koymak, Türkiye'ye kıyasla Konya'nın istihdam konusunda konumlandırılması ve hizmet sektöründe işgücü ihtiyacının belirlenmesi için Konya Ticaret Odası (KTO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliği ile yerelde 600 firmadan oluşan bir örneklem alınarak istihdam araştırması gerçekleştirilmiştir.

Aşağıdaki başlıklarda, yapılan bu araştırmanın sonuçları detaylı bir şekilde verilmiştir.

KONYA İSTİHDAMI ve TÜRKİYE'YE GÖRE KONUMU

Grafik 1: Türkiye ve Konya'nın İstihdam Yapısı

Kaynak: HİA (2011), TÜİK ve TEPAV Hesaplamaları

Grafiği incelediğimizde görünen o ki Konya'nın istihdam yapısı Türkiye ile paralellik arz etmektedir. İstihdamda ticaret %14,5 ile tarım ve imalat sanayinden sonra en önemli sektördür.

Tablo 1: Konya İli Sigortalı Sayısı ve İşyeri Sayısı

	Kayıtlı Çalışan Sayısı			
	1-49	50-499	500+	Toplam
Haziran 2009	116.236	44.395	18.013	178.644
Haziran 2010	131.528	55.229	20.243	207.000
Haziran 2011	150.923	53.565	18.348	232.836
Haziran 2012	168.803	68.000	22.457	259.260
	İşyeri Sayısı			
	1-49	50-499	500+	Toplam
Haziran 2009	26.643	396	11	27.050
Haziran 2010	29.726	467	21	30.214
Haziran 2011	33.347	546	21	33.914
Haziran 2012	36.490	589	25	37.104

Kaynak: SGK ve TEPAV Hesaplamaları

Konya'nın istihdamı geçen yıla göre %11, işyeri sayısı ise %9 artmıştır.

Tablo 2: İstihdamın Firma Sayısına Göre Dağılımı

FİRMA SAYISINA GÖRE DAĞILIM	KONYA (%)	TÜRKİYE (%)
YİYECEK VE İÇECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	12,6	16,6
İDARE MERKEZİ FAALİYETLERİ; İDARİ DANIŞMANLIK FAALİYETLERİ	10,8	8,2
EĞİTİM	9,3	8,2
HUKUK VE MUHASEBE FAALİYETLERİ	8,6	8,2
BİNALAR İLE İLGİLİ HİZMETLER VE ÇEVRE DÜZENLEMESİ FAALİYETLERİ	8,5	10,2
BÜRO YÖNETİMİ, BÜRO DESTEK VE İŞ DESTEK FAALİYETLERİ	5,4	9,3
MİMARLIK VE MÜHENDİSLİK FAALİYETLERİ; TEKNİK TEST VE ANALİZ FAALİYETLERİ	5,2	4,2
TAŞIMACILIK İÇİN DEPOLAMA VE DESTEKLEYİCİ FAALİYETLER	4,6	4,3
İNSAN SAĞLIĞI HİZMETLERİ	4,0	4,6

Kaynak: SGK ve TEPAV Hesaplamaları

Konya'da yiyecek ve içecek Hizmeti, idari danışmanlık faaliyetleri ve eğitim sektöründe istihdam sağlayan firmalar yaklaşık %33 pay ile sayı olarak diğer alanlardan önce gelmektedir.

Tablo 3: İstihdamın Hizmet Alt Sektörlerine Göre Dağılımı

İSTİHDAMA GÖRE DAĞILIM	KONYA (%)	TÜRKİYE (%)
EĞİTİM	21,3	15,6
İDARE MERKEZİ FAALİYETLERİ; İDARİ DANIŞMANLIK FAALİYETLERİ	9,7	8,7
İNSAN SAĞLIĞI HİZMETLERİ	8,9	6,8
YİYECEK VE İÇECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	7,8	11,2
GÜVENLİK VE SORUŞTURMA FAALİYETLERİ	5,3	6,0
TAŞIMACILIK İÇİN DEPOLAMA VE DESTEKLEYİCİ FAALİYETLER	5,1	6,2
BÜRO YÖNETİMİ, BÜRO DESTEK VE İŞ DESTEK FAALİYETLERİ	4,6	7,2
HUKUK VE MUHASEBE FAALİYETLERİ	3,2	3,3
MİMARLIK VE MÜHENDİSLİK FAALİYETLERİ; TEKNİK TEST VE ANALİZ FAALİYETLERİ	2,8	3,2

Kaynak: SGK ve TEPAV Hesaplamaları

Türkiye’de olduğu gibi Konya’da da hizmet sektörlerinde istihdamda ilk sırayı %21,3 ile eğitim almaktadır. İkinci olarak Türkiye’de yiyecek ve içecek Hizmeti yer alırken Konya’da idare merkezi faaliyetleri ikinci sıradadır.

Tablo 4: İstihdamın Firma Büyüklüğüne Göre Dağılımı

Çalışan Sayısı	Konya (TR52) (%)	Türkiye (%)
< 10 kişi	66,9	60,5
10-49 kişi	17,4	19,0
50-249 kişi	11,9	13,0
> 250 kişi	3,9	7,5

Kaynak: HİA (2011), TÜİK ve TEPAV Hesaplamaları

Tabloya baktığımızda görünen o ki Konya ve TR-52 bölgesinde istihdamın yaklaşık %67’si küçük ölçekli firmalar tarafından sağlanmaktadır.

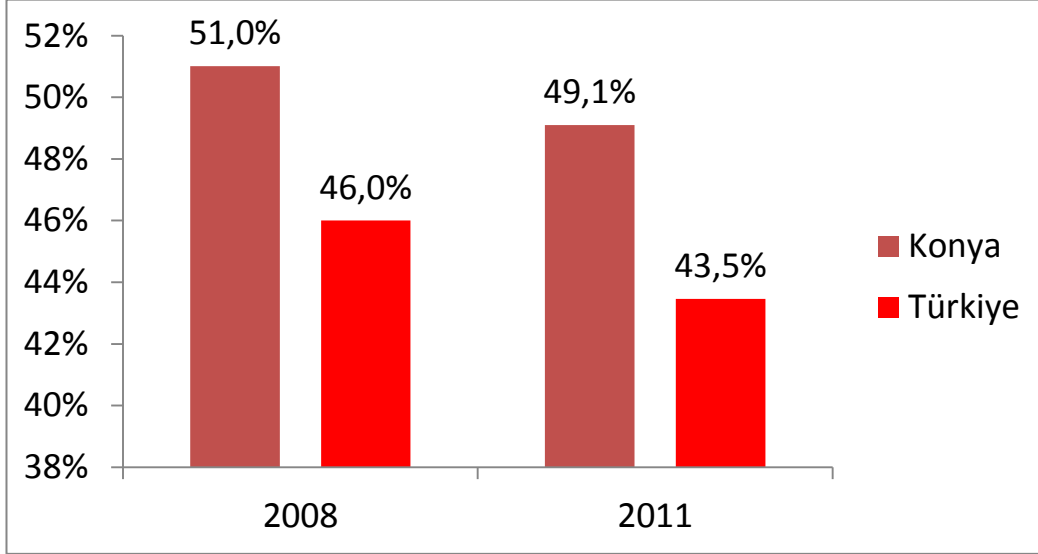
Tablo 5: Hizmet Sektöründe İstihdamın Firma Büyüklüğüne Göre Dağılımı

Çalışan Sayısı	Konya (TR52) (%)	Türkiye (%)
< 10 kişi	54,2	49,4
10-49 kişi	22,3	25,6
50-249 kişi	17,7	16,7
> 250 kişi	5,8	8,4

Kaynak: HİA (2011), TÜİK ve TEPAV Hesaplamaları

Hizmet sektöründe Türkiye’de olduğu gibi Konya’da da küçük ve orta ölçekli firmaların istihdam sağlama payları artmaktadır. Toplam istihdamın yaklaşık %75’i küçük ve orta ölçekli işletmeler tarafından sağlanmaktadır.

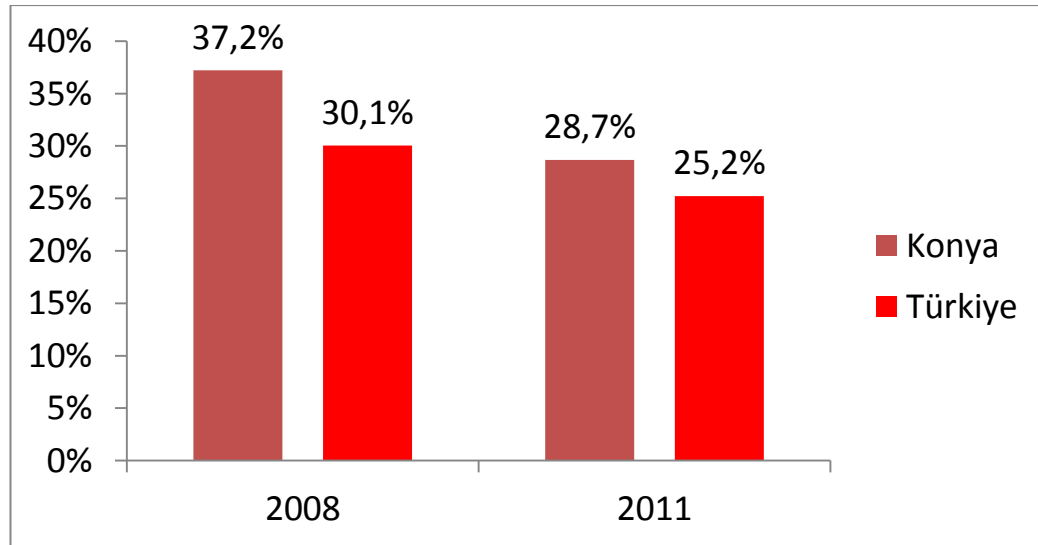
Grafik 2: Kayıt Dışı İstihdam Durumu

Kaynak: HİA (2011), TÜİK ve TEPAV Hesaplamaları

Kayıt dışı istihdamda yıllara göre bir düşüş sergilenmişse de Konya hala Türkiye ortalamasının üzerinde bir seyir göstermektedir.

Grafik 3: Hizmet Sektörü Kayıt Dışı İstihdam Durumu

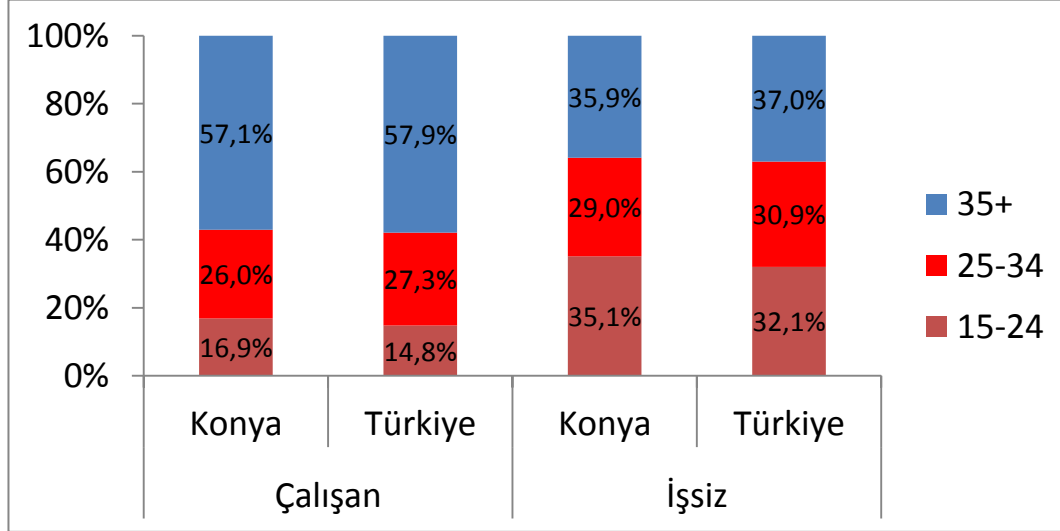

Kaynak: HİA (2011), TÜİK ve TEPAV Hesaplamaları

Hizmet sektöründe Konya'da kayıt dışı istihdama baktığımızda 2008 yılında göre %8,5'lik bir düşüş söz konusu ancak hala Türkiye ortalamasının üzerindedir.

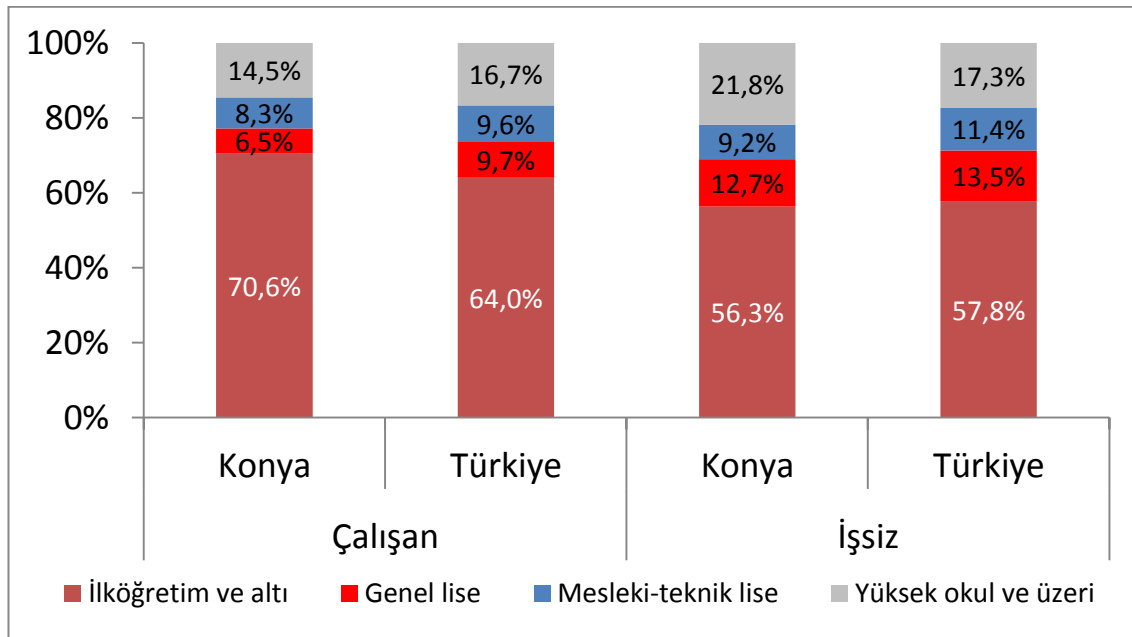
Grafik 4: Yaş Gruplarına Göre Çalışan ve İşsiz Durumu

Kaynak: HİA (2011), TÜİK ve TEPAV Hesaplamaları

Konya'da 15-24 yaş arası işsizlerin oranı Türkiye'ye göre daha yüksektir. Konya'daki işsizlerin yaklaşık %65'i 15-34 yaş arasındadır.

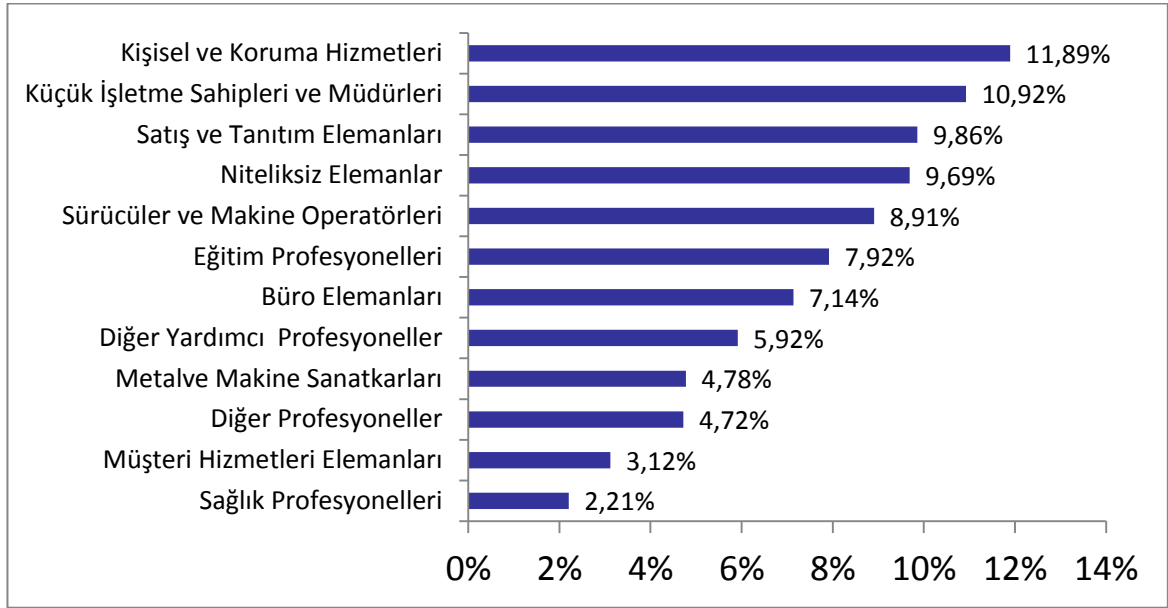
Grafik 5: Eğitim Durumuna Göre Çalışan ve İşsiz Durumu

Kaynak: HİA (2011), TÜİK ve TEPAV Hesaplamaları

Konya’da işgücünün eğitim düzeyi Türkiye genelinden düşük iken, işsizlerin eğitim düzeyi yüksektir. Konya’daki işgücünün yaklaşık %70’i ilköğretim ve altı eğitim düzeyine sahip iken yüksekokul ve üzeri eğitim düzeyine sahip işsizlerin oranı da yaklaşık %22’dir. Hem Konya’da hem de Türkiye’de işsizlerin durumuna baktığımızda meslek lisesi mezunları en az işsizlik oranına sahiptirler.

Grafik 6: Hizmet Sektöründe Konya Çalışan Profili

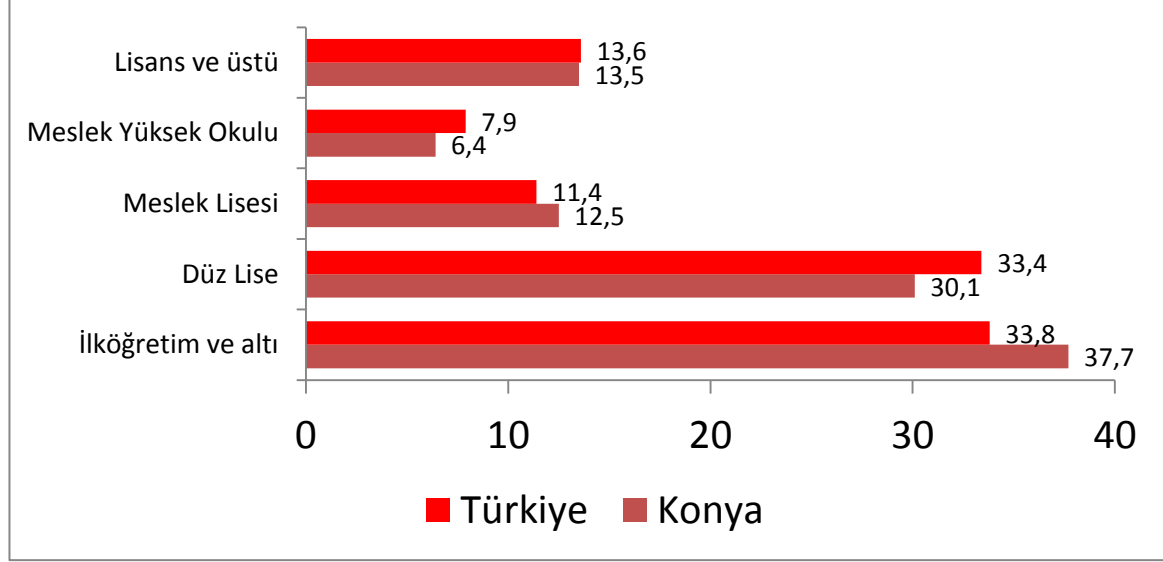
Kaynak: HİA (2011), TÜİK ve TEPAV Hesaplamaları

Konya’da hizmet sektörlerinde çalışanların meslek alanlarına göre dağılımına baktığımızda %11,89 pay ile kişisel ve koruma hizmetlerinde çalışanlar birinci olur iken küçük işletme sahipleri ve müdürleri %10,92 pay ile ikinci ve satış ve tanıtım hizmetlerinde çalışanlar da %9,86 pay ile üçüncü sırada yer almıştır.

HİZMET SEKTÖRÜ KONYA İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ

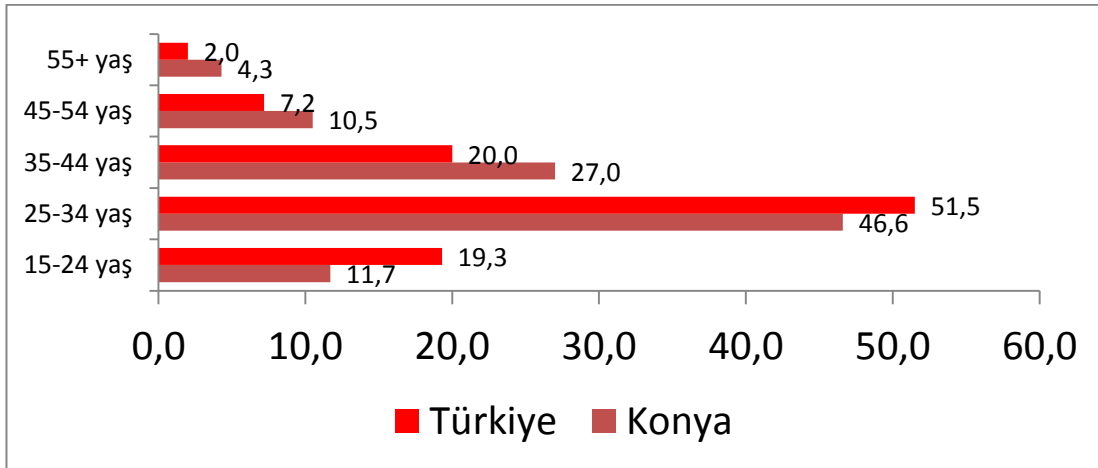
Grafik 7: Eğitim Düzeyine Göre Hizmet Sektörü İşgücü Dağılımı

Kaynak: BECERİ'10 Konya Anketi ve TEPAV Hesaplamaları

Konya'da hizmet sektöründe çalışanların eğitim düzeyi Türkiye'den kısmen farklılaşmaktadır. Konya'da hizmet sektöründe çalışanların %37,7'sini ilköğretim ve altı eğitim düzeyine sahip olanlar oluşturmaktadır. Üniversite mezunu olanlar ise %21,5 pay almaktadır.

Grafik 8: Yaş Gruplarına Göre Hizmet Sektörü İşgücü Dağılımı

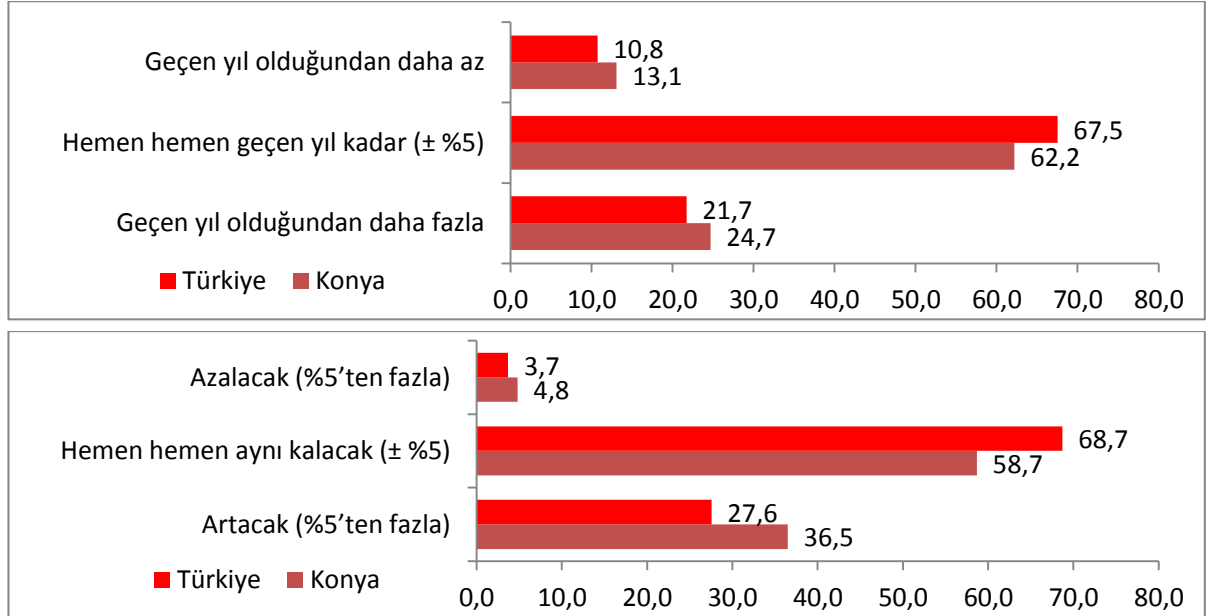

Kaynak: BECERİ'10 Konya Anketi ve TEPAV Hesaplamaları

Konya'da hizmet sektöründe 34 yaş altı işgücü Türkiye ortalamasından daha düşüktür. Hizmet sektörü Konya işgücünün yaklaşık %55'i 15-34 yaş arasındadır.

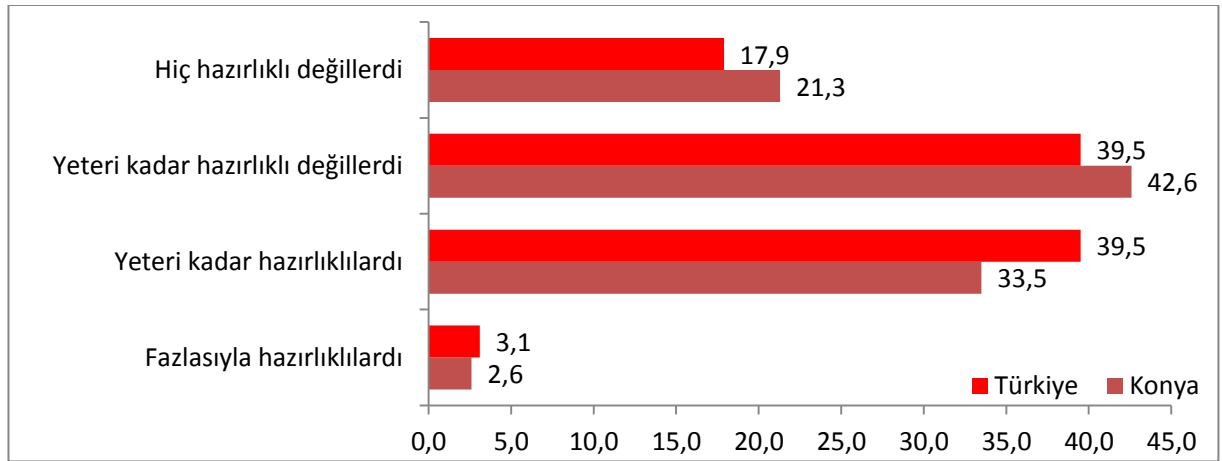
Grafik 9: Konya’da Gelecek Yıl İstihdam Artış Beklentisi Durumu

Kaynak: BECERİ'10 Konya Anketi ve TEPAV Hesaplamaları

Konya’da gelecek yıldaki istihdam artış beklentisi Türkiye ortalamasından daha fazladır. Aynı zamanda azalacağı kanaati de 1,1 puan ile yine Türkiye ortalamasından fazladır.

Grafik 10: Hizmet Sektörü Yeni Mezun Konya İşgücü Memnuniyet Durumu

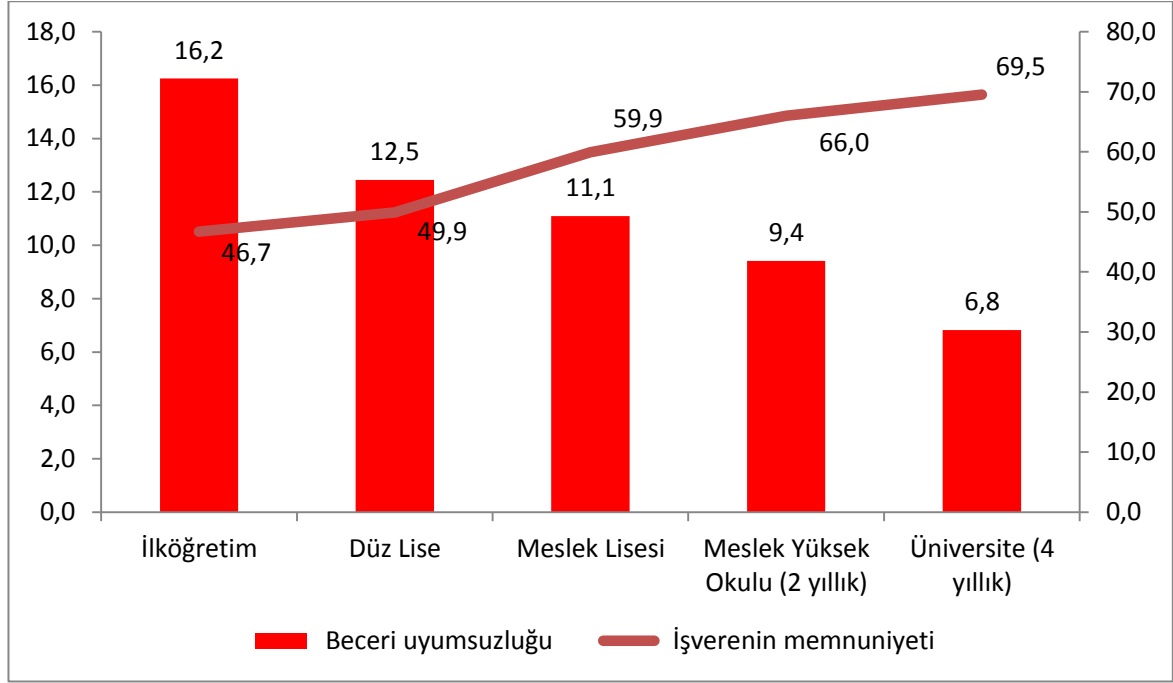
Kaynak: BECERİ'10 Konya Anketi ve TEPAV Hesaplamaları

Sın bir yılda yeni mezun olup iş deneyimi olmayan birini işe alan firmaların oranı Türkiye’de %37,1 iken bu oran Konya’da %38,1’dir. Sonuçlara baktığımızda yaklaşık %75’lik bir kesim yeni mezunların iş deneyimi konusunda memnun değildirler.

Grafik 11: Hizmet Sektörü Konya İşgücü Piyasası Beceri Uyumsuzluğu ve İşveren Memnuniyeti

Kaynak: BECERİ'10 Konya Anketi ve TEPAV Hesaplamaları

Grafikten de anlaşılacağı üzere eğitim düzeyi arttıkça beceri uyumsuzluğu azalıyor, işveren memnuniyeti artıyor.

Tablo 6: Beceri Uyumsuzluğunun Firmanın Amaçlarına Etkisi

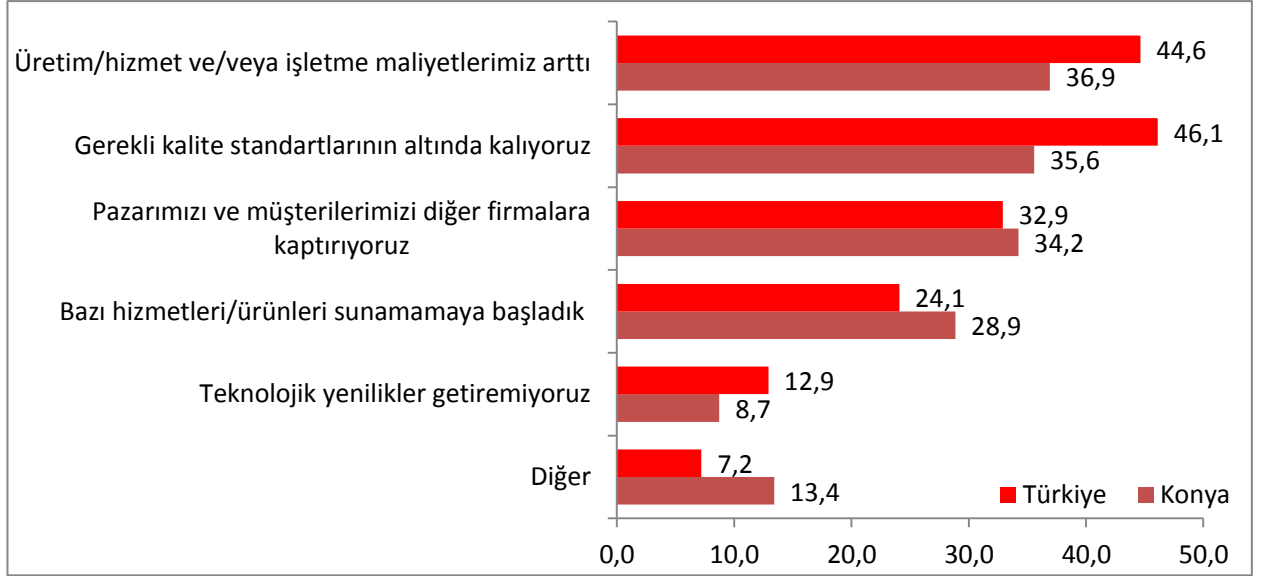
		Konya (%)	Türkiye (%)
Çalışanların sahip olduğu beceriler ile firmanın ihtiyaç duyduğu beceriler arasındaki uyumsuzluk	Evet	19,1	16,7
	Hayır	80,9	83,3
Uyumsuzluk firmanın amaçlarına ulaşmasına ne kadar engel teşkil ediyor	Çok fazla	11,3	12,5
	Fazla	22,6	26,1
	Az	61,7	56,0
	Engel teşkil etmiyor	4,3	5,4

Kaynak: BECERİ'10 Konya Anketi ve TEPAV Hesaplamaları

Beceri uyumsuzluğu Konya için çok önemli değil gibi görünüyor ancak beceri uyumsuzluğunu amaçlara ulaşmada engel olarak görenlerin oranı fazladır.

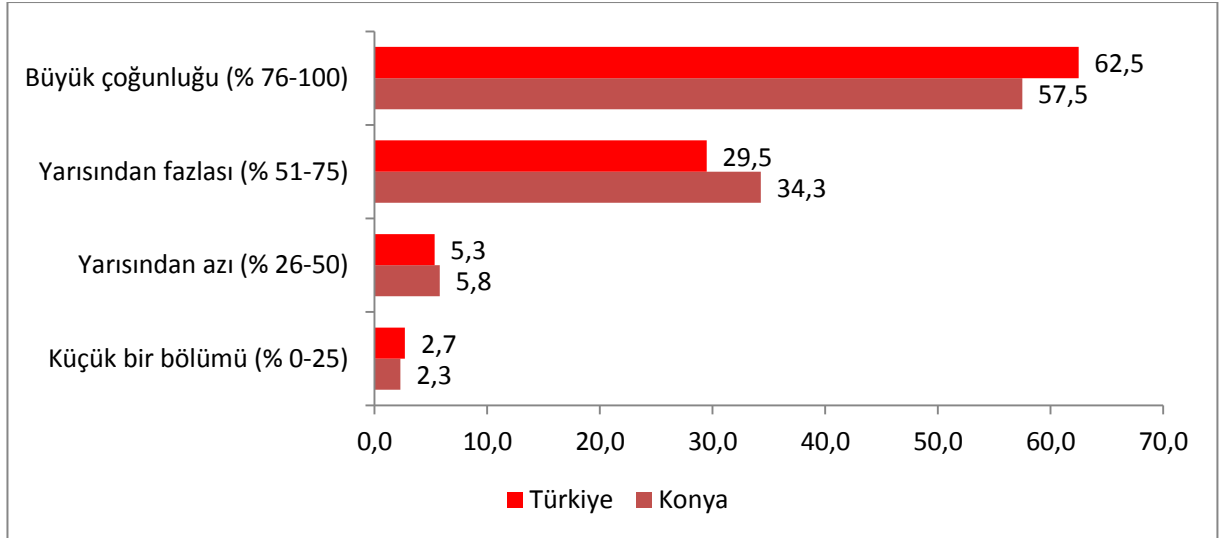
Grafik 12: Beceri Uyumsuzluğunun İşverene Olumsuz Etkileri

Kaynak: BECERİ'10 Konya Anketi ve TEPAV Hesaplamaları
Katılımcılar birden fazla cevap verebildiği için oranlar toplamı %100'ü aşmaktadır.

Beceri uyumsuzluğu maliyetleri, kaliteyi ve üretimi ciddi şekilde olumsuz yönde etkiliyor.

Grafik 13: Çalışanların İşe Hakimiyet Durumu

Kaynak: BECERİ'10 Konya Anketi ve TEPAV Hesaplamaları

Konya'da firmaların %58'i çalışanlarının işine hâkim olduğunu düşünmektedir. Yarisından fazlasının hâkim olduğunu düşünen firmaların oranı ise Türkiye ortalamasından daha fazladır.

Grafik 14: Beceri Uyumsuzluğunun Nedenleri

Kaynak: BECERİ'10 Konya Anketi ve TEPAV Hesaplamaları

Katılımcılar birden fazla cevap verebildiği için oranlar toplamı %100'ü aşmaktadır.

Beceri uyumsuzluğunun nedenleri arasında mesleki eğitim yetersizliği ve deneyim eksikliği ön plana çıkmaktadır.

Tablo 7: Hizmet Sektöründe Konya'da Öne Çıkan Pozisyonlar

	Açık Pozisyonlar
1	Muhasebeci
2	Satış Temsilcisi
3	Pazarlamacı
4	Lojistik ve Depo Sorumlusu
5	Temizlik Görevlisi
6	Garson (Servis Elemanı)
7	Şoför (yük taşıma)
8	Hemşire
9	Zihinsel Engelliler Öğretmeni
10	Kasiyer

Kaynak: KTO-TEPAV UMEM BECERİ'10 Konya Hizmet Sektörü Analizi